

OSHQOZON OSTI BEZI OPERATSIYASIDA XAMSHIRA VAZIFASI

Sobirova Feruza

RIO va RIATM FVF

Operatsion katta xamshirasi

Pankreatit - oshqozon osti bezining yallig'lanishi. Pankreatit bilan kasallanish har million umumiy aholiga 340 bemordan yuqori. Oshqozon osti bezi va oshqozon osti bezi nekrozining rivojlanishi tufayli og'ir pankreatit yuqori kasallanish va o'limga olib keladi. Ko'p chora-tadbirlar ko'rilgan bo'lsa-da, og'ir pankreatit o'limga olib keladi. Patogenezi, natijalari va davolashning noaniqligi haqida ma'lumotlarning cheklanganligi og'ir pankreatitni davolashni qiyinlashtiradi. Infektsiyalangan va yoki nekrotikni zudlik bilan tozalash. oshqozon osti bezi to'qimalari va laparotomiya og'ir pankreatit uchun oltin standart davolash usullaridir, ayniqsa og'ir pankreatitda nekrozektomiya afzalroq.

Operatsiya xonasi hamshirasi; Jarrohlik amaliyotidan oldin operatsiya xonasini tayyorlash, jarrohlik mutaxassisi va uning jamoasiga yordam berish va unga yuklangan boshqa vazifalarni bajarish uchun mas'ul bo'lgan tibbiyot xodimlari.

Operatsiya xonasi hamshirasi nima qiladi? Ularning majburiyatlari va majburiyatlari qanday?

Turli sog'liqni saqlash muassasalarida ishlash imkoniyatiga ega bo'lgan Operatsiya xonasi hamshirasining vazifalari quyidagilardan iborat;

- Bemor uchun operatsiyadan oldingi muolajalarni nazorat qilish,
- Jarayon kunidan bir kun oldin jarrohlik va protsedura turlarini ko'rib chiqish,
- Bemorlarga va ularning qarindoshlariga protseduralarni tushuntirish;
- Barcha arizalar va operatsiyalarni axloqiy qoidalarga muvofiq amalga oshirish,
- Operatsiya xonasida bemor xavfsizligi uchun zarur choralar ko'rilishini ta'minlash,
- Jarayon oldidan jarrohlik asbob-uskunalarini sterilizatsiya qilish va tartibga solish va operatsiya xonasida ishlatiladigan barcha jihozlarning tayyorligiga ishonch hosil qilish,
- Jarrohlik guruhining boshqa a'zolariga niqob, qo'lqop va steril xalat kiyishga yordam berish,
- Bemorning ahvolini u behushlikdan uyg'onguncha kuzatib borish,
- Bemor uchun qanday materiallar va dorilar ishlatilganligini ko'rsatadigan xarajatlar blankasini to'ldirish va tegishli bo'limga yuborish;
- Tegishli mutaxassisning iltimosiga binoan bemorga bog'lash va bog'lash vositalarini qo'llash;

- Operatsiyadan keyingi materiallarni tozalash, sterilizatsiya qilish va hisoblash;
- Operatsiya xonasi jihozlariga texnik xizmat ko'rsatish va saqlanishini ta'minlash,
- Uskunada aniqlangan nosozliklar haqida tegishli hamshira yoki bo'limni xabardor qilish,
- Yangi ishga qabul qilingan hamshiralarni o'qitish va ishga moslashtirishda yordam berish

Qanday qilib operatsiya xonasi hamshirasi bo'lish mumkin?

Operatsiya xonasi hamshirasi bo'lish uchun sog'liqni saqlash kasb-hunar maktabini yoki universitetning hamshiralik bo'limini tamomlash kerak.

Operatsiya xonasi hamshirasi bo'lishni istaganlar ma'lum malakaga ega bo'lishi kerak;

- Analitik fikrlash qobiliyatiga ega,
- Stressli va hissiy vaziyatlarni engish qobiliyatini namoyish eting,
- Hamkorlik va jamoaviy ishlashga moyillikni ko'rsatish,
- Samarali muloqot qobiliyatlarini namoyish etish,
- Yuqori e'tibor va mas'uliyatga ega bo'lish,
- Bemorning xavfsizligi va qoniqishini birinchi o'rinda tutish

Jismoniy faollik, saraton bosqichidan qat'i nazar, jarrohlik va yoki kimyoterapiya paytida va undan keyin saraton bilan kasallangan bemorlarning omon qolishiga ijobiy jismoniy va psixologik ta'sir ko'rsatadi, ayniqsa, oshqozon osti bezi saratonida. og'ir pankreatit. Biroq, o'tkir pankreatit bilan og'rigan bemorlarda jismoniy faoliyatning ijobiy ta'sirining maqsadga muvofiqligi hali aniqlanmagan va qarshilik mashqlarining o'tkir pankreatit bilan og'rigan bemorlarning sog'lig'iga ta'siri bo'yicha cheklangan adabiyotlar mavjud. Hamshiralalar bemorlarga qarshilik ko'rsatish bo'yicha mashg'ulotlarni o'tkazish uchun professional ko'nikmalar va zarur bilimlarga ega. Maslahatchilardan farqli o'laroq, hamshiralalar kasalxonada bemorlar bilan tez-tez muloqotda bo'ladigan tibbiy mutaxassislardir va shu bilan bemorlarning ishonchini qozonish uchun aloqa o'rnatishlari mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Heckler M, Hackert T, Hu K, va boshqalar. Og'ir o'tkir pankreatit: jarrohlik ko'rsatmalar va davolash. *Langenbeks Arch Surg.* 2021;406:521–35. [PMC bepul maqola] [PubMed] [Google Scholar]
2. Petrov MS, Yadav D. Global epidemiologiya va pankreatitning yaxlit oldini olish. *Nat Rev Gastroenterol Hepatol.* 2019;16:175–84. [PMC bepul maqola] [PubMed] [Google Scholar]
3. Zerem E. Og'ir o'tkir pankreatit va uning asoratlarini davolash. *Jahon J Gastroenterol.* 2014;20:13879–92. [PMC bepul maqola] [PubMed] [Google Scholar]
4. van Baal MC, van Santvoort HC, Bollen TL, va boshqalar. Nekrotizan pankreatitning asosiy davolash usuli sifatida perkutan kateter drenajini tizimli ko'rib chiqish. *Br J Surg.* 2011;98:18–27. [PubMed] [Google Scholar]

5. Zerem E, Imamović G, Sušić A, va boshqalar. Infektsiyalangan nekrotik pankreatitga bosqichma-bosqich yondashuv: bitta markazda teri orqali drenajlashning 20 yillik tajribasi. Dig Liver Dis. 2011;43:478–83. [PubMed] [Google Scholar]
6. Horvath K, Freeny P, Escallon J, va boshqalar. Infektsiyalangan pankreatik to'plamlar uchun video-yordamli retroperitoneal debridmanning xavfsizligi va samaradorligi: ko'p markazli, istiqbolli, bitta qo'l bosqichi 2 tadqiqoti. Arch Surg. 2010;145:817–25. [PubMed] [Google Scholar]